

Vroegsignalering = Datahandel ?

De Groene Amsterdammer schreef eind oktober over datahandel; grote zwarte lijsten van schuldenaren. Schuldeisers, zoals energiebedrijven en webwinkels, maken daar gebruik van volgens de Groene. Daartegenover staan diverse vroegsignaleringsprojecten. Gemeenten werken samen met schuldeisers zoals diezelfde energiebedrijven en webwinkels, om wanbetaling te voorkomen. Wordt onze privacy bedreigd of zijn dit zegeningen van deze tijd?

OPEN DEUR

Daar waar data wordt overgedragen, moet dat gebeuren volgens de wettelijke regels. Zeker bij een gevoelig onderwerp als schulden is transparantie essentieel. In het vervolg van de blog ga ik daar niet verder op in, omdat de politiek en de Autoriteit Persoonsgegevens al druk bezig zijn met dit onderwerp.

DATAHANDEL

Toen de Groene Amsterdammer en Nieuwsuur berichtten over de datahandel van schuldeisers en incassobureau's, was de wereld (in Nederland) even te klein. 'Ongehoord, ingrijpen, directe actie!', waren de eerste reacties. Het waarom van datahandel werd aan de hand van wat praktijkgevallen beschreven: Gemma merkte het bij het overstappen van energieleverancier. Corine toen ze een nieuwe verzekering aanvraag. Beiden werden geconfronteerd met een registratie die aangaf dat ze betalingsproblemen hadden gehad. Beiden waren verrast en niet blij.

VROEGSIGNALERING

Wat mij aan het artikel tegenviel, was de eenzijdige belichting van het onderwerp. Waarom schuldeisers en incassobureaus deze data verhandelen is niet aan bod gekomen. En daar zit juist de overeenkomst met vroegsignalering. Schuldeisers willen het liefste geen zakendoen met mensen die niet gaan betalen en gemeenten willen het liefste snel weten als iemand in een problematische schuldsituatie komt. Beiden willen schulden voorkomen.

OVEREENKOMSTEN

Beiden gebruiken ze data uit dezelfde bron: van schuldeisers. Beiden verwerken ze data die door schuldeisers ter beschikking worden gesteld. De meest privacygevoelige data over schulden en schuldenaren. Zoals gezegd hoort die dataverwerking volgens de regels te zijn. Waar de Groene vraagtekens stelt bij datahandel door schuldeisers, moet zij precies diezelfde vragen stellen bij dataverstrekking ten behoeve van de vroegsignaleringstrajecten.

VOOROORDELEN

Door haar artikel heeft de Groene terecht een discussie opgestart. Bij een privacygevoelig onderwerp als schuldendata hoort transparantie en controleerbaarheid. Jammer dat de Groene volledig de plank mislaat met haar artikel en het doel onbenoemd laat: het voorkomen van schulden. Het artikel mist daardoor objectiviteit.

TOEKOMST

Data kan veel problematische schulden voorkomen. Zij kan voorkomen dat mensen nieuwe schulden maken of ze kan helpen bij vroegsignalering. Beide zijn mijns inziens doelen waarvan iedereen in de maatschappij profiteert: immers, minder wanbetaling betekent ook goedkopere diensten en producten. Maar vooral die mensen die anders schulden zouden maken, profiteren ervan. Natuurlijk zuur voor Corinne. Maar juist zij zou mogen begrijpen dat het doel goed is, namelijk het voorkomen van nieuwe schulden. Dat is een essentieel element in het businessmodel van al deze schuldeisers.

Paul Otter is gerechtsdeurwaarder en bestuurslid van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). De KBvG zorgt voor een goede beroepsuitoefening door de gerechtsdeurwaarders bij de uitvoering van hun taken, met oog voor beide partijen. Paul blogt regelmatig over actuele zaken.